

Joost Groeneveld

Verantwoordelijkheid in 2010

Bij elke nieuwe column neem ik mij voor om over iets plezierigs te schrijven. Zo wil ik al een poosje NIVRA-VERA geluk wensen met het 35-jarig bestaan. En ik zou eens stil willen staan bij het afscheid van Willy Bruijns. Na al die jaren zou ik haar zo graag hebben gefeliciteerd met haar pensionering bij NIVRA Nyenrode. Deze hele werkzame generatie van register-accountants heeft veel te danken aan haar inzet voor hun opleiding.

Maar de zaken gaan voor het meisje. De nieuwe NIVRA-voorzitter heeft zijn maidenspeech geschreven: 'Het beroep in 2010'. Met verwijzing naar de economie schrijft de voorzitter dat 'het komend jaar de onzekerheid overminderd groot lijkt'. Uit de gestegen beurskoersen zou je kunnen afleiden dat het gepercipieerd risico wel degelijk is afgenomen. Maar dat terzijde. Uitgaande van die onzekerheid meent de voorzitter dat 'het accountantsberoep, als assurance-verleners bij uitstek', een bijdrage kan leveren. Namelijk door 'verantwoordelijkheid te nemen'. Het gaat hem om 'meer verantwoordelijkheid' die volgens hem 'onze verantwoordelijkheid' is.

Zijn 'wij' in het verleden tekortgeschoten? Nee, dat zal niet de strekking zijn van deze 'wake up'-call. 'Wij' moeten openstaan voor vernieuwing. 'Wij' zijn aan herbezinning toe. 'Alleen als het beroep haar maatschappelijke verantwoordelijkheid waarmaakt, kan zij een substantiële bijdrage leveren aan de noodzakelijke vernieuwing van het economisch bestel'. Die houdt in dat 'naast een signalerende rol ten aanzien van de financiële positie van organisaties of risicovol gedrag, we ons als accountants meer zouden moeten richten op de inzet van onze competenties ten behoeve van de economische stabiliteit en duurzaamheid. Daarbij past de ontwikkeling van – en assurance bij – risicomangementssystemen, governance-rapportages, in control-statements, strategische prestatie-indicatoren, beloningssystemen, compliance met wet- en regelgeving, IT, etc.'. Dat is nogal wat. Maar wat is het?

'Wij' zijn de openbare accountants die zich met assurance bezighouden. 'Wij' zijn de assuranceverleners bij uitstek. Met deze 'wij' gaat de voorzitter voorbij aan al zijn NIVRA-leden die 'accountant in business' zijn. Dat is jammer. Een aantal van de zaken (taken) die hij noemt, worden in die kringen – bijvoorbeeld van controllers – uitstekend behartigd. Evenwicht in pluriformiteit wordt in zijn benadering

onbereikbaar. Want 'wij' moeten dat doen. 'Wij' zijn het accountantsberoep. Met 'onze' competenties in auditing en accounting kunnen 'wij' voor de jaarrekening komen tot een oordeel omtrent getrouwheid. Is dat 'onze' signalerende functie? Dan gaan 'wij' daarnaast nu al die nieuwe dingen doen. In combinatie met assurance – waarvan 'wij' de verleners bij uitstek zijn – kan dit als 'ons' werkterrein worden gelegitimeerd. Let wel, assurance is hier het nevenproduct; ontwikkeling staat voorop. Dat gaan 'wij' doen. Maar hoe competent zijn 'we' eigenlijk? Op deze uitnodiging van de voorzitter nemen 'wij' – 'als interne, overheids- of externe accountant' – hiervoor de maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dat betekent dat 'wij' op alle door de voorzitter benoemde elementen en aspecten van ondernemingsgewijze productie etc. gehouden zijn om de vragen van de maatschappij met betrekking tot de ontwikkeling van bijbehorende systemen (ook internationaal) te beantwoorden. Bij verantwoordelijkheid gaat het niet meer om antwoorden willen of kunnen geven, maar om moeten geven. Let wel: het zijn in deze benadering niet meer de vragen in het maatschappelijk verkeer, maar de vragen van de maatschappij. Over risico gesproken: wie durft? 'We' kennen de vragen niet eens! 'We' kennen de onzekerheid niet. Van het NIVRA-bestuur zou mogen worden verwacht dat het wildgroeit met betrekking tot het accountantsberoep in toom houdt, in plaats van daartoe uit te nodigen. Van het NIVRA-bestuur zou mogen worden verwacht dat het zorgvuldig overweegt welke functies onder de accountantsparaplu van assurance kunnen worden verenigd en welke andere zonder bezwaar daarmee kunnen worden gecombineerd, respectievelijk welke functies en taken juist beter door de accountants in business, of door niet-accountants kunnen worden vervuld. In deze dagen, waarin wordt getwijfeld of minister-president Balkenende namens het hele kabinet spreekt, kan de vraag worden gesteld of de voorzitter hiermee namens het hele NIVRA-bestuur spreekt. En de vraag moet worden gesteld hoe het bestuur wordt ondersteund door de staf-functionarissen van het NIVRA? Geeft dit document de zienswijze van het Koninklijk NIVRA weer of ... ? Nee, laten we de voorzitter om een nieuwe verklaring vragen. **An**

Joost Groeneveld RA RV, directeur Wtngman Business Valuators B.V., Breda